

da je štetnik osiguranu stvar oštetio barem grubom nepažnjom.

Prvostepeni sud je obvezao tuženika u smislu tužbenog zahtjeva, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

U slučaju materijalne štete nastale između vozila cestovnog saobraćaja kad su oba vozila bila u pogonu, za pitanje naknade međusobne štete dolaze do primjene pravna pravila građanskog prava o naknadi štete. Ako nisu oba vozila bila u pogonu, posebno ako je jedno od njih propisno parkirano s ugašenim motorom kao u ovom slučaju, onda se pitanje naknade štete, počinjene na tom vozilu, regulira prema pravnim pravilima bivšeg Zakona o jamčenju za štete prouzročene vožnjom motornih vozila od 9.VIII 1908, jer takvo vozilo izvan pogona u takvom slučaju treba izjednačiti sa "stvari" na kojoj je prouzročena šteta /§ 1, stav 1 cit.Zak./. U takvom slučaju vlasnik vozila u pogonu, dakle tuženik, odgovara vlasniku oštećenog vozila kauzalno za štetu koju je pogonom svoga vozila ovome učinio.

Ova tražbina oštećenikova prelazi na osiguratelja, koji je oštećenom platio osigurninu, jer osiguratelj do isplaćenog iznosa ulazi temeljem zakonske cesije /subrogacije/ u prava oštećenika protiv oštetioca.

Zbog toga je neopravdano stajalište žalbe da bi za osnovanost regresnog zahtjeva osiguravajućeg zavoda prema tuženiku kao organu upravljanja vozilom, koje je uzrokovalo štetu, bilo potrebno da tužitelj dokaže grubu nepažnju tuženikovog vozača. To prije svega nije osnovano ni na kojem propisu, a osim toga nije od važnosti što u protivnom slučaju tužitelj možda ne bi snosio nikakav ili samo znatno smanjen rizik. Ovo ne bi bilo opravdano ni zato što bi oštetioci u takvom slučaju bili u povoljnijoj situaciji ako bi tužbu protiv njih podnosio osiguravajući zavod na temelju regresa, nego ako bi ju podnosio oštećeni izravno, što se nikako ne bi moglo prihvatiti.

M.S.

APELACIONI SUD, Aix

Presuda od 17.II 1966.

Sté languedocienne de manutention
et de transit c/a Cie d'assurances
générales

Osiguranje odgovornosti i profesionalne djelatnosti lučkog
slagača - Ako je osiguratelj policom osiguranja pokrio ri-
zik za profesionalnu odgovornost osiguranika, koja proiz-

lazi iz njegove djelatnosti kao lučkog slagača, ne odgovara za štete koje nastanu izvan te djelatnosti - šteta nastala vadjenjem potonulog broda nije obuhvaćena ovim osiguranjem - Osiguratelj odgovara slagaču za štete koje proizlaze iz ukrcaja i iskrcaja, te i za one djelatnosti koje su s tim operacijama u najužoj vezi, kao što je čuvanje tereta prije ukrcaja i poslije iskrcaja

U luci je potonula jedna maona. Njen vlasnik je sklopio ugovor s lučkim slagačem na temelju kojega se slagač obvezao maonu izvaditi iz mora. Međutim prilikom vadjenja maona je bila oštećena. Osiguratelj, koji je nadoknadio štetu vlasniku maone, tuži slagača da mu nadoknadi isplaćenu osigurninu, a slagač opet tuži svoga osiguratelja s kojim je sklopio ugovor o osiguranju odgovornosti iz svoje profesionalne djelatnosti.

Prvostepeni sud je obvezao slagača na naknadu štete, a njegovog osiguratelja oslobodio. Drugostepeni sud je tu presudu potvrdio iz slijedećih bitnih razloga:

Jedino pitanje koje je ostalo sporno je odgovornost slagačevog osiguratelja. U polici osiguranja u rubrici "Priroda poduzeća i definicija izvršavanih poslova" navedena je opaska "Slagačko poduzeće". Iz ovoga proizlazi da je osiguratelj preuzeo obvezu naknade štete koja trećemu bude prouzrokovana, a za koju je osiguranik odgovoran iz te svoje djelatnosti, i to bilo na temelju zakona, činjenice korištenja luke ili ugovora. Sve se to odnosi samo na odgovornost koja proizlazi iz vršenja slagačke djelatnosti. Prema klasičnoj i nespornoj definiciji slaganje je trgovačka djelatnost koja se sastoji u pribavljanju sredstava i djelatnosti za izvršenje ukrcaja i iskrcaja. Međutim osim bitne djelatnosti - ukrcaja i iskrcaja - slagači često obavljaju i takve poslove koji su tijesno povezani s ukrcajem i iskrcajem kao što je čuvanje robe na obali prije ukrcaja ili nakon iskrcaja. I ove djelatnosti su pokrivena osiguranjem. Naprotiv vadjenje potonulih stvari iz mora, koje slagačko poduzeće obavlja samo iznimno, izlazi iz okvira njegove uobičajene djelatnosti i ne predstavlja ni prethodne ni završne radove ukrcaja odnosno iskrcaja. Prema tome šteta koja je nastala vadjenjem maone nije pokrivena policom osiguranja.

/DMF 1966, str.679/

B.J.

Bilješka. - Iz gornje presude na žalost ne može se dobiti odgovor na pitanje da li je osiguranik-slagač bio prema svojoj registraciji ili inače ovlašćen na vadjenje potonulih stvari. Treba pretpostaviti da je bio, jer se inače u taj posao ne bi mogao ni upuštati. Izgleda da sud ovoj okolnosti ne pridaje ni-

kakvo značenje. I u pretpostavci da je slagač bio ovlašćen na vadjenje, ta ga činjenica ne ovlašćuje da traži naknadu štete na temelju utužene police, jer se, barem kako to slijedi iz presude, ta registracija odnosi na drugu djelatnost, a ne na onu koja je pokrivena policom osiguranja. Iz gornje presude proizlazi da bi, i u slučaju da je slagač bio ovlašćen za vadjenje, osiguratelj bio oslobođen dužnosti naknade štete, jer ta šteta nije nastupila iz djelatnosti koju slagač normalno obavlja nego samo iznimno. Mogao bi se, čini nam se, ovaj problem promatrati i s drugog stajališta, naime s gledišta da li je uobičajeno da se slagačka poduzeća bave i vadjanjem potonulih stvari iz mora i u kojim granicama. Izgleda nam da kod definiranja pojma određene profesionalne djelatnosti treba obuhvatiti sve one poslove koji su za tu djelatnost uobičajeni, bez obzira da li se češće ili rjeđe pojavljuju, jer je poznata činjenica da mnoga profesija ima i takvih poslova koji nesumnjivo spadaju u njen okvir, a koji se prigodice pojavljuju.

Treba pokazati i na stajalište suda u pogledu pokrivanja rizika za čuvanje robe. Sud pravilno smatra da je osiguranjem pokriveno samo ono čuvanje koje je u neposrednoj stvarnoj i vremenskoj vezi s ukrcajem odnosno iskrcajem. Inače ako je u pitanju čuvanje izvan tih granica, radi se o drugoj djelatnosti - uskladištenju. Za uskladištenje je neporno da ono ne spada u okvir slagačeve djelatnosti. Drugo je pitanje da li slagač obavlja i poslove uskladištenja, ali tada se radi o drugoj njegovoj funkciji.

B.J.

APELACIONI SUD, Milano

Presuda od 29.IX 1964.

The Orion Insurance Company,
Ltd. c/a Ditta Mario Ansaldi

Osiguranje tereta - Teret dokaza o uzroku štete - Požar - Osiguranik mora dokazati da je šteta nastala iz rizika koje je osiguratelj pokrio, a ne od isključenih rizika - Kad osiguranik dokaže da je šteta nastala pokrivenim rizikom, samim tim je dokazao da ne postoji uzročna veza između štete i isključenog rizika - Ako je osiguratelj preuzeo rizik požara, samozapaljenje tereta bit će isključeni rizik samo pod pretpostavkom da je požar nastao iz razloga koji se ne mogu pripisati normalnom stanju robe

Osiguranik je sklopio ugovor o osiguranju 140 tona ribljeg brašna koje se moralo prevesti iz luke Callao do Genove. Za vrijeme putovanja teret se zapalio. Budući da